

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa A. P.
przeciwko Urzędowi Miejskiemu w S.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 maja 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 13 maja 2016 r., sygn. akt V Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 240 zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód A. P. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 13 maja 2016 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego: art. 52 § 2 k.p. w związku z art. 52 § 1 pkt 1 k.p., przez jego niezastosowanie, a w konsekwencji uwzględnienie przez Sąd drugiej instancji ocen znajdujących się w aktach osobowych powoda - ponad ocenę zawartą w sprawozdaniu z prac zespołu powołanego do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w sprawie skargi o mobbing złożonej przez pracownika Urzędu Miejskiego w S. z dnia 11 grudnia 2014 r. oraz ocenę zawartą w wystąpieniu pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli, doręczonej Prezydentowi Miasta S. w dniu 8 grudnia 2014 r., na które powołuje się

pozwany w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z dnia 5 stycznia 2014 r. - w świetle brzmienia powołanego przepisu, który jednoznacznie wskazuje, że rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika nie może nastąpić po upływie 1 miesiąca od uzyskania przez pracodawcę wiadomości o okoliczności uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę; art. 8 k.p. w związku z art. 45 § 3 k.p. i art. 477¹ k.p.c., przez jego błędne zastosowanie i rozstrzygnięcie przez Sąd o roszczeniu alternatywnym w sytuacji, gdy art. 45 § 3 k.p. wyłącza możliwość nieuwzględnienia przez Sąd żądania pracownika przywrócenia do pracy nawet w przypadku ustalenia, że uwzględnienie takiego żądania jest niemożliwe lub niecelowe, gdy pracownik jest objęty szczególną ochroną trwałości stosunku pracy chyba, że zaistnieją szczególne i nadzwyczajne okoliczności uzasadniające ocenę zachowania pracownika jako sprzecznego z celem realizacji roszczenia o przywrócenie do pracy, która to ocena nie została sformułowana, a na pewno uzasadniona z racji chociażby braku wskazania, jakie zasady współżycia społecznego (społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa) zostały pogwałcone przez powoda; art. 45 § 3 k.p. w związku z art. 39 k.p. i art. 32 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 1881) i 8 k.p., przez jego niezastosowanie i orzeczenie o odszkodowaniu w miejsce przywrócenia powoda do pracy w sytuacji, gdy w momencie rozwiązania z powodem umowy o pracę na mocy oświadczenia z dnia 5 stycznia 2014 r. powodowi brakowało nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego, jak też był objęty ochroną związkową, które to przepisy wolą ustawodawcy mają przede wszystkim zabezpieczać pracownika przed utratą pracy i jasne jest to, że nie może być to ochrona absolutna, niemniej jednak w świetle zignorowania przez pozwanego obydwu przepisów gwarantujących powodowi szczególną ochronę trwałości stosunku pracy przy jednoczesnym dowolnym i nieuzasadnionym powołaniu się na sprzeczność roszczenia powoda o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach z zasadami współżycia społecznego, roszczenie to winno być uwzględnione; art. 52 § 1 pkt 1 k.p., przez jego niewłaściwie zastosowanie polegające na wadliwym uznaniu, że ustalony w sprawie stan faktyczny odpowiada hipotezie normy prawnej wyrażonej w tym przepisie, podczas gdy Sąd drugiej instancji nie ustalił jakoby zachowanie powoda,

opisane w uzasadnieniu oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę, było bezprawne, naruszało albo zagrażało interesom pracodawcy, jak też jakoby było zawinione, tj. obejmujące zarówno winę umyślną, jak i rażące niedbalstwo, które muszą wystąpić łącznie, a z całą pewnością wydając wyrok w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w S. nie przedstawił argumentacji, w tej części ograniczając się jedynie do zacytowania stanowiska judykatury i stwierdzenia, że zachowanie powoda z całą pewnością wyczerpuje znamiona opisane w tymże przepisie, bez przedstawienia procesu myślowego składającego się na uzasadnienie i wytłumaczenie, na jakiej podstawie Sąd przyznaje rację stwierdzeniom pozwanego.

Skarżący zarzucił także naruszenie przepisu prawa procesowego mającego wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 328 § 2 k.p.c., przez brak wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku w części odnoszącej się do art. 52 § 1 pkt 1 k.p. w sytuacji, gdy Sąd drugiej instancji nie przedstawił argumentacji w tej części, ograniczając się jedynie do zacytowania stanowiska judykatury i stwierdzenia, że postępowanie powoda z całą pewnością wyczerpuje znamiona opisane w tymże przepisie, bez przedstawienia procesu myślowego składającego się na uzasadnienie i wyjaśnienie na jakiej podstawie Sąd przyznaje rację stwierdzeniom pozwanego, co w konsekwencji uniemożliwia kontrolę instancyjną wyroku.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, że „charakter, zakres i wpływ naruszeń zarówno prawa materialnego jak i ewentualnie procesowego winny przesądzać o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona”.

W odpowiedzi na skargę pozwany Urząd Miejski w S. wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r.,

poz. 1254 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Skarżący, uzasadniając wniosek o oczywistej zasadności skargi, przedstawia argumentację powołującą się na brak dostatecznych podstaw do zakwalifikowania zachowania powoda jako ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych czy też na brak podstaw do zastosowania wobec powoda (pracownika szczególnie chronionego) art. 8 k.p. w związku z art. 477¹ k.p.c. (gdy stosunek pracy rozwiązano naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę bez wypowiedzenia), z czym nie sposób się zgodzić, biorąc pod uwagę ustalone i niekwestionowane w skardze jego zachowania wobec współpracowników.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 – w pierwotnym brzmieniu).